

Dosarul nr. 2ra-1613/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

08 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Podubnîi împotriva lui Valeriu Surujiu, Elena Surujiu și Alexandr Surujiu, intervenienți accesorii Tatiana Accibaș și Compania de leasing „Locuința Accesibilă” societate cu răspundere limitată cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Sergiu Podubnîi, a fost casată integral hotărârea din 12 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost pronunțată o nouă hotărâre cu privire la admiterea parțială a acțiunii,

constată:

La 19 martie 2018 Sergiu Podubnîi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Surujiu și Elena Surujiu cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este proprietarul apartamentului nr. xxxx.

A menționat că, la 29 ianuarie 2018 a observat că, apartamentul său a fost inundat din cauza scurgerilor de apă din apartamentul situat la etajul 5, care aparține pâraților.

A susținut că, întru clarificarea situației create, s-a adresat la Comisia APLP nr.54/218, iar prin actul de constatare din 31 ianuarie 2018, Comisia, în componența: Mihail Balan - vicepreședinte, Vladimir Verdeș - maistru, Vladimir Zaharia - lăcătuș, s-a confirmat faptul că, apartamentul nr. xxxx a fost inundat parțial și, anume, în bucătărie, pereții și tavanul sunt umezi și cu pete provocate de inundație, iar la verificarea apartamentului yyyy, comisia a constatat că, inundația s-a produs

din cauza neglijenței locatarului acestui apartament, care nu a schimbat la timp instalațiile vechi care au cedat și, anume, s-a spart furtunul de aprovizionare cu apă potabilă a apartamentului yyyy, care trece prin bucătăria acestuia, care era uzată.

A afirmat că, ulterior, prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 040 din 05 februarie 2018, expertul a concluzionat că, defectele depistate, descrise în partea de cercetare, în încăperea bucătăriei bunului imobil - apartamentul nr. xxxx, demonstrează că, acest apartament a suportat inundație - scurgere de apă din apartamentul amplasat la etajul superior al aceluiași bloc locativ, cauzându-i un prejudiciu material. La momentul cercetărilor, urmele de inundare depistate în bucătăria apartamentului prezintă starea tehnică nesatisfăcătoare, care influențează și are impact negativ asupra sănătății proprietarilor, cu nerespectarea normelor tehnice în construcții, normelor sanitare și normelor antiincendiară. Paguba materială cauzată proprietarului apartamentului nr. xxxx, conform cercetării la fața locului și datelor solicitantului, din cauza inundațiilor din apartamentul nr. yyyy amplasat mai sus, constituie 22720,09 lei.

A relevat că, întru repararea prejudiciului cauzat ca rezultat al inundației, s-a adresat pârâților cu o cerere, însă respectiva cerere nu a fost recepționată de către pârâți, fiind menționat de la oficiul poștal ca „nereclamată”.

A solicitat încasarea de la pârâți a sumei de 22720,09 lei, cu titlu de prejudiciu material, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 3200 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei și a taxei de stat în sumă de 935 de lei.

La 10 decembrie 2018 Sergiu Podubnîi a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la pârâți a sumei de 38858,79 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 6600 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei și a taxei de stat în sumă de 935 de lei.

În motivarea cererii reclamantului a indicat suplimentar la argumentele expuse în cererea de chemare în judecată că, la 19 noiembrie 2018 a observat că, au început să cadă bucăți și din tavanul WC-lui apartamentului, ce-i aparține, iar în acel moment pârâții, proprietarii apartamentului nr. yyyy, efectuau lucrări cu ciocanul electric.

A menționat că, prin actul de constatare din 19 noiembrie 2018, aprobat de către președintele APLP nr. 54/218, în prezența comisiei, formată din inginerul Svetlana Nistor, tinichigiul Mihail Ochișor și lăcătușul Vladimir Zaharia, verificând apartamentul nr. xxxx, a constatat că, a căzut teracota de pe tavanul din WC, țeava de canalizare este crăpată și pe perețele din WC se prelinge apă, iar la verificarea apartamentului nr. yyyy a constatat că, în apartament se desfășoară reparație capitală a acestuia.

A susținut că, ulterior, prin raportul de expertiză extrajudiciară nr.384 din 04 decembrie 2018, expertul a stabilit că, defectele depistate, descrise în partea de cercetare, în încăperea grupului sanitar și a closetului bunului imobil - apartamentul nr. xxxx, demonstrează că, acest apartament a suportat deteriorări din apartamentul nr. 32 amplasat la etajul superior al aceluiași bloc locativ, cauzându-i un prejudiciu material. Costul lucrărilor de reparație, ce necesită a fi efectuate în încăperea

grupului sanitar și a closetului bunului imobil - apartamentul nr. xxxx, constituie 16138,70 de lei.

La 01 iulie 2020 Sergiu Podubnîi a depus o cerere suplimentară, prin care a solicitat atragerea în proces pe Alexandr Surujiu în calitate de copârât și încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 38858,79 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 10000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 6600 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei, a cheltuielilor pentru citare în sumă de 370 de lei și a taxei de stat în sumă de 1421 de lei.

Prin hotărârea din 12 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Sergiu Podubnîi și au fost încasate de la Alexandr Surujiu în beneficiul lui Sergiu Podubnîi suma de 2000 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, taxa de stat în mărime de 150 de lei și suma de 100 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru citare. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 august 2020 Sergiu Podubnîi a declarat apel nemotivat, iar la 05 ianuarie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 16 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Sergiu Podubnîi, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate în mod solidar de la Valeriu Surujiu, Alexandr Surujiu și Elena Surujiu în beneficiul lui Sergiu Podubnîi suma de 38858,79 de lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuielilor de efectuare a expertizei în sumă de 6600 de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei, taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și a cererii de apel în sumă de 2040,08 lei și cheltuielile pentru citarea publică în sumă de 370 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, eliberate la 20 martie 2018, 12 iunie 2019 și 14 iunie 2021, proprietar al apartamentului nr. yyyy este Compania de leasing „Locuința Accesibilă” SRL, temeiul înregistrării dreptului de proprietate fiind contractul de vânzare-cumpărare și de leasing financiar nr. 4131 din 01 august 2016 (f. d. 23, vol. I), iar Valeriu Surujiu, Elena Surujiu, Tatiana Accibaș și Alexandr Surujiu dețin dreptul de posesie și folosință temporară asupra imobilului menționat.

Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit pct. 1.4. din contractul menționat, în rezultatul încheierii prezentului contract, în proprietatea cumpărătorului trece bunul imobil indicat în pct. 1.2. al prezentului contract, grevat cu dreptul de posesie și folosință temporară al locatarilor pentru perioada acțiunii prezentului contract.

În acest sens, instanța de apel a apreciat critic concluziile primei instanțe cu privire la faptul excluderii lui Valeriu Surujiu și a Elenei Surujiu de la răspunderea solidară pe perioada de referință, or, deși apelantul nu a prezentat un extras din fișa locuinței, în care să fie reflectat numele persoanelor care au locuit în apartamentul

nr. yyyy în acea perioadă, acesta nu este necesar din moment ce, conform extraselor din Registrul bunurilor imobile, imobilul nr. yyyy este grevat prin posesia și folosința asupra acestuia deținută de către intimații Valeriu Surujiu, Elena Surujiu și Alexandr Surujiu în temeiul contractului nr. 4131 din 01 august 2016, iar raportul juridic litigios a avut loc la 29 ianuarie 2018, prin urmare, este indubitabil faptul că, intimații dețineau în posesie și folosință bunul imobil la acel moment, corespunzător în privința acestora sunt aplicabile prevederile art. 1413 în coroborare cu art. 1414 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019).

În susținerea acestei concluzii, însăși Alexandr Surujiu a recunoscut că, este posesorul bunului imobil cu număr cadastral yyyy, la momentul producerii inundației, precum și a recunoscut în prima instanță faptul că, este de acord să achite reparația tavanului, însă neagă că inundația s-a produs din apartamentul său.

Astfel, instanța de apel a considerat că, prima instanță eronat a încasat doar suma recunoscută de 2000 de lei, dat fiind faptul că, aceasta nu are la bază careva justificare, de vreme ce la actele cauzei au fost anexate rapoartele de expertiză pertinente.

Instanța de apel, având în vedere înscrisurile prezentate la dosar și, anume, actele întocmite de comisia din cadrul APLP nr. 54/218 din 31 ianuarie 2018 și 19 noiembrie 2018 și rapoartele de expertiză extrajudiciară din 05 februarie 2018 și, respectiv, 04 decembrie 2018, precum și declarațiile intimatului Alexandr Surujiu, a considerat că, la caz, s-a demonstrat cu certitudine faptul că, prejudiciul cauzat prin scurgerea din apartamentul nr. yyyy o poartă posesorii și deținătorii dreptului de folosință asupra acestui apartament și, anume, Valeriu Surujiu, Elena Surujiu și Alexandr Surujiu, respectiv, anume ultimii și vor fi obligați să repare prejudiciul cauzat lui Sergiu Podubnîi în acest sens, proprietar al apartamentului nr. xxxx, fiind întrunite toate elementele răspunderii pentru scurgerea din construcție.

Cu referire la cuantumul prejudiciului material, instanța de apel a menționat că, deși prima instanță a conchis că, la caz, faptul producerii unui prejudiciu este unul indubitabil, aceasta a apreciat eronat mărimea prejudiciului cauzat apelantului prin inundarea apartamentului, or, contrar concluziilor primei instanțe, la materialele cauzei au fost prezentate raporturile de expertiză extrajudiciară întocmite de către ÎI „Achimov Anatolie” din 05 februarie 2018 și 04 decembrie 2018, care atestă un prejudiciu cert în mărime totală de 38858,79 de lei.

Instanța de apel a apreciat critic concluziile primei instanțe precum că, la caz, nu există vreun înscris, care să demonstreze că, prejudiciul cauzat prin scurgerea de apă din apartamentul nr. yyyy a afectat încăperile date sub toate aspectele invocate de expert, or, în acest sens, apelantul a prezentat actul eliberat de președintele APLP nr.54/218 la 31 ianuarie 2018 (f. d. 24, vol. I), iar la concluziile expertului judiciar este specificat că, defectele depistate și starea tehnică nesatisfăcătoare a apartamentului reprezintă o consecință a inundării apartamentului nr. xxxx.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiate constatările primei instanței precum că, raportul de expertiză nu stabilește dacă calitatea încăperilor corespundea normativelor tehnice în construcții, normelor sanitare și normelor anti-incendiară, din start, or, acestea depășesc scopul întocmirii

raportului de expertiză în situația descrisă în speță, precum și reprezintă niște circumstanțe care nu pot fi supuse verificării, odată ce a s-a produs un prejudiciu, or, apelantul nu poate anticipa că, apartamentul ce-i aparține va fi inundat.

Cu atât mai mult, instanța de apel a accentuat și faptul că, alt raport de expertiză nu a fost prezentat de intimați, iar raporturile de expertiză atașate la dosar necesită a fi apreciate în ansamblul cu celelalte probe.

Corespunzător, instanța de apel a relevat că, la caz se atestă un prejudiciu cauzat apelantului materializat prin deteriorarea pereților, tavanului bucătăriei, precum și a mobilei în urma scurgerii apei și, totodată, prin deteriorarea tavanului și pereților din baie, precum și fisurarea țevii de canalizare, iar costul reparațiilor pentru înlăturarea acestor deficiențe fiind 22720,09 lei și, respectiv, 16138,70 de lei, iar în total 38858,79 de lei.

La 10 septembrie 2021 Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Au menționat că, instanța de apel și-au întemeiat soluția în temeiul rapoartelor de expertiză extrajudiciară din 05 februarie 2018 și 04 decembrie 2018, întocmite de către expertul judiciar Anatolie Achimov, care, de fapt, sunt neveridice și neconcludente pentru soluționarea justă a cauzei, deoarece este expertiză extrajudiciară, au fost întocmite la cererea lui Sergiu Podubnîi și a Constanței Podubnîi, fără a fi invitați recurenții pentru a participa la cercetările expertului și pentru a-i pune întrebări, fiind cercetat doar apartamentul intimatului și materialele prezentate.

Au susținut că, expertul judiciar Anatolie Achimov nu a fost preîntâmpinat de răspundere penală pentru prezentare cu bună-știință a unor concluzii false în raportul de expertiză, fapt ce denotă încălcarea art. 36 alin. (7) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

Au afirmat că, alte probe, prin care intimatul ar demonstra cu certitudine prejudiciul real suportat, nu au fost prezentate, iar concluzia instanței de apel precum că, rapoartele de expertiză extrajudiciară se apreciază în cumul cu celelalte probe, este neîntemeiată. Or, comisia constituită din membrii APLP nr. 54/218, verificând la fața locului apartamentul nr. xxxx, a constatat că, a căzut teracota de pe tavanul din WC, țeava de canalizare este crăpată și pe peretele din WC se prelinge apă, pe cînd instanța de apel a stabilit inundația întregului apartament.

Au relevat că, quantumul prejudiciului material încasat este unul exagerat de mare și, în esență, constituie o îmbogățire nejustificată, cele indicate în actul de constatare din 19 noiembrie 2018 puteau fi remediate la suma stabilită de către prima instanță, concluzie corectă și legală. Or, instanța de apel eronat a stabilit că, pentru deteriorarea tavanului din WC, repararea țevii de canalizare și a peretelui sunt necesare mijloace financiare în sumă de 38858,79 de lei, sumă excedent de mare în raport cu prejudiciul real suportat.

A considerat că, prin emiterea unei asemenea decizii, instanța de apel a admis o ingerință în dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin referința depusă la 19 octombrie 2021 Sergiu Podubnii, reprezentat de către avocatul Lilia Trohin, a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la 19 iulie 2021 (f. d. 19, 20, vol. II).

Astfel, recursul declarat la 10 septembrie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Alexandr Surujiu, Elena Surujiu și Valeriu Surujiu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic